

Vikingar - ordlista

Här finns förklaringar till de understrukna orden i studiematerialet för sfi.

en **amulett** (amuletten, några amuletter, amuletterna)
sak som man tror skyddar mot olyckor och trolldom

en **arkeolog** (arkeologen, några arkeologer, arkeologerna)
person som har till yrke att studera hur människor levde för mycket länge sedan

att **begrava** (begraver, begravde, har begravt, vara begravd)
lägga en död person i en grav

att **berätta** (berättar, berättade, har berättat)
säga till någon, prata till någon

en **blixt** (blixten, blixtar, blixterna)
starkt ljus på himlen när det åskar

en **bonde** (bonden, några bönder, bönderna)
person som odlar t.ex. växter och föder upp djur

en **brottsling** (brottslingen, brottslingar, brottslingarna)
person som bryter mot lagen och begår brott

att **böta** (bötar, bötade, har bötat)
bli tvingad att betala pengar för att man gjort något olagligt

djup (djupt, djupa)
som sträcker sig långt in

djurskötsel (skötseln)
när man föder upp djur för att få t. ex mjölk, kött och skinn

en **drake** (draken, några drakar, drakarna)
(i sagor) ett djur som ser ut som en orm eller en ödla och som kan spruta eld

att **döpa** (döper, döpte, har döpt, vara döpt, döp!)
genom en ceremoni erkänna sig till kristen religion

erfaren (erfaret, erfarna)
som har gjort något länge och som är duktig

fjärran (fjärran, fjärran)
något som finns långt borta

ett **folk** (folket, några folk, folken)
grupp människor t.ex. i ett land

en **främling** (främlingen, några främlingar, främlingarna)
människa som man inte har sett tidigare och inte känner

en **furstinna** (furstinnan, några furstinnor, furstinnorna)
titel för en adlig person

en **fånge** (fånge, några fångar, fångarna)
person som inte är fri och som t.ex. sitter i fängelse

ett **föremål** (föremålet, några föremål, föremålen)
sak som man t. ex. kan bära

en **förfader** (förfadern, förfäder, förfäderna)
man i släkten som levde för mycket länge sedan

en **godsherre** (godsherren, några godsherrar, godsherrarna)
någon som äger en stor och fin gård på landet

en **grav** (graven, några gravar, gravarna)
plats i marken där man har lagt en död person

en **gård** (gården, några gårdar, gårdarna)
ställe på landet där en bonde har hus, åkrar och djur

en **hammare** (hammaren, några hammare, hammarna)
verktyg som man slår i spikar med

en **handelsman** (handelsmannen, några handelsmän, handelsmännen)
person som köper och säljer olika varor

ett **hantverk** (hantverket, några hantverk, hantverken)
arbete som man gör med enkla verktyg och som kräver stor skicklighet

hemlig (hemligt, hemliga)
som man inte berättar om för andra

historia (historien, några historier, historierna)
vetenskapen om hur människor hade det förr i tiden

en **hjälm** (hjälm, hjälmar, hjälmarna)
hårt skydd som man har på huvudet

att **härska** (härskar, härskade, har härskat, härska!)
ha makt och bestämma nästan allting, t.ex. i ett land

att **hugga** (hugger, högg, har huggit, vara huggen, hugg!)
slå hårt på något med en yxa eller ett vasst verktyg

hög (högt, höga) (högre än, högst)
viktig och med makt

inhemsk (inhemskt, inhemska)
som hör till det egna landet

en **jakt** (jakten, några jakter, jakterna)
när man försöker döda vilda djur som man t.ex. ska äta

ett **jaktredskap** (jaktredskapet, några jaktredskap, jaktredskapen)
sak som är till hjälp när man försöker döda vilda djur, t.ex. pil och båge

en **jordbrukare** (jordbrukaren, några jordbrukare, jordbrukarna)
person som har en gård och arbetar med att odla, t.ex. vete och råg på åkrar

järn (järnet, några järn, järnen)
en typ av metall

en **jätte** (jätten, några jättar, jättarna)
(i sagor) en mycket stor varelse som liknar en människa

kraft (kraften, krafter, krafterna)
att vara stark så att man kan göra något, t.ex. lyfta och orka

ett **landskap** (landskap, landskapet, några landskap, landskapen)
del av Sverige

en **lera** (leran, några leror, lerorna)
typ av jord som man kan bränna och göra, t.ex. krukor och fat av

en **lycka** (lyckan)
mycket stark glädje

en **makt** (makt, makten, makterna)
att bestämma över någon eller något

en **mansbot** (mansboten, några mansbotar, mansbotarna)
medeltida lag där en brottsling får böta silver för att sona ett mord

en **mejsel** (mejseln, några mejslar, mejslarna)
verktyg som man hugger små bitar ur, t.ex. sten

att **missbruka** (missbrukar, har missbrukat, missbrukade)
farligt eller felaktigt sätt att använda något

en **monter** (montern, några montrar, montrarna)
skåp eller en låda av glas med saker, i t.ex. en affär eller ett museum

ett **mål** (målet, några mål, målen)
resultat man vill nå

Norden

länderna Sverige, Norge, Island, Finland och Danmark med Färöarna

ett **område** (området, några områden, områdena)
del av, t.ex. ett land

en **organisation** (organisationen, några organisationer, organisationerna)
en grupp med många människor som har samma intresse och t. ex vill nå ett visst resultat.

en **ort** (orten, några orter, orterna)
plats där ganska få människor bor

ett **palmträd** (palmträdet, några palmträd, palmträden)
träd som växer i varma länder och som har stora blad i toppen

att **plundra** (plundrar, plundrade, har plundrat, vara plundrad)
stjäla nästan allt som är värdefullt

en **polis** (polisen, några poliser, poliserna)
organisation som ska förhindra brott och gripa personer som har begått ett brott

en **rad** (raden, några rader, raderna)
flera saker som finns bredvid eller bakom varandra så att de bildar en linje

ett **redskap** (redskapet, några redskap, redskapen)
sak som är till hjälp när man ska göra något

en **religion** (religionen, några religioner, religionerna)
tro på att det finns en eller flera gudar och att människornas själ lever vidare efter döden

att **resa** (reser, reste, har rest, vara rest, res!)
ställa upp något som ligger ner

en **roll** (rollen, några roller, rollerna)
ett sätt att vara eller bete sig tillsammans med andra människor

en **rotation** (rotationen, några rotationer, rotationerna)

när något snurrar eller går runt i cirkel

en **runa** (runan, några runor, runorna)
typ av bokstäver som användes för ungefär tusen år sedan

en **runinskrift** (runinskriften, några runinskrifter, runinskrifterna)
text skriven med runor på sten eller trä

en **runristare** (runristaren, några runristare, runristarna)
någon som hugger in runor på sten eller trä

en **rättighet** (rättigheten, några rättigheter, rättigheterna)
något som man ska ha eller kan kräva, t.ex. för att det står i lagen eller för att det är rättvist

rödlätt (rödlätta)
någon som är lite röd på huden

att **segla** (seglar, seglade, har seglat)
åka med en segelbåt

självständig (självständigt, självständiga)
någon som tänker och gör saker själv utan att först behöva fråga andra

ett **skaft** (skaftet, några skaft, skaften)
långt och smalt handtag på ett verktyg eller ett redskap

en **skatt** (skatten, några skatter, skatterna)
samling värdefulla saker

ett **skelett** (skelettet, några skelett, skeletten)
de hårda benen som finns inne i kroppen hos människor och djur

ett **skepp** (skeppen, några skepp, skeppet)
stor båt

skicklig (skickligt, skickliga)
mycket duktig i, t.ex. ett yrke

ett **skinn** (skinnet, några skinn, skinnen)
hud från djur som man använder till, t.ex. skor och väskor

skrovlig (skrovligt, skrovliga)
som har en ojämn och skrovlig yta

en **skylt** (skylten, några skyltar, skyltarna)
tavla med en text eller bild

en **sköld** (skölden, sköldar, sköldarna)

platt skydd att hålla framför sig

en **släkt** (släkten, några släkter, släkterna)
grupp personer som hör ihop för att de är, t.ex. föräldrar, syskon eller barnbarn

en **smed** (smeden, några smeder, smederna)
person som har till yrke att arbeta med och forma saker i metall, t.ex. genom att hamra

ett **smycke** (smycket, smycken, smyckena) en fin sak som man har på sig, t.ex. en ring eller ett halsband

en **snickare** (snickaren, några snickare, snickarna)
person som har till yrke att arbeta med trä och, t.ex. bygga hus

att **speja** (spejade, har spejat, speja!)
leta noga med blicken

att **spåra** (spårar, spårade, har spårat, vara spårad)
göra en lång och smal fördjupning i något

stolt (stolt, stolta)
person som tycker att den gjort något bra eller har något fint

ett **straff** (straffet, några straff, straffen)
något man kan tvingas till om man begår ett brott, t.ex. böter eller fängelse

en **strid** (striden, några strider, striderna)
när man använder vapen och försöker vinna över varandra

en **styrka** (styrkan, styrkor, styrkorna)
kraft i musklerna som, t.ex. gör att man kan lyfta tunga saker

en **symbol** (symbolen, symboler, symbolerna)
tecken eller en bild som har en speciell betydelse

ett **trä** (träet, några trån, träna)
material från träd som man, t.ex. kan bygga med

ett **textilhantverk** (textilhantverket, några textilhantverk, textilhantverken)
att framställa tyg med enkla redskap och stor skicklighet

en **tillhörighet** (tillhörigheten, några tillhörigheter, tillhörigheterna)
det som man äger

en **träl** (trälen, några trälarna, trälarna)
(förr i tiden) en person som någon annan äger och som måste arbeta mycket hårt

ull (ullen)

mjukt hår från, t.ex. får som man kan göra garn av

en **uppgift** (uppgiften, några uppgifter, uppgifterna)
något som man måste göra

ett **valspråk** (valspråket, några valspråk, valspråken)
kort mening som visar en vilja eller ett mål som någon har

ett **vapen** (vapnet, några vapen, vapnen)
redskap som man använder för att skada eller döda människor eller djur

vardaglig (vardagligt, vardagliga)
vanlig och ganska enkel

en **varelse** (varelsen, några varelsor, varelsorna)
något som lever, t.ex. ett djur eller en människa

en **vara** (varan, några varor, varorna)
något som man kan köpa eller sälja

ett **verktyg** (verktyget, några verktyg, verktygen)
redskap som man använder med händerna, t.ex. såg, hammare eller tång

en **vik** (viken, några vikar, vikarna)
ganska smal och lång del av en sjö eller ett hav

värd (värt, värda)
som har ett visst värde

värdefull (värdefullt, värdefulla)
viktig och som är värd mycket

att **väva** (väver, vävde, har vävt, vara vävd)
göra tyg genom att binda ihop trådar och garn

en **åker** (åkern, några åkrar, åkrarna)
bit mark där det växer, t.ex. korn eller vete

att **ärva** (ärver, ärvde, har ärvt, vara ärvd)
få, t.ex. pengar eller saker av en släkting som har dött

Ordlistan bygger på förklaringar från Natur och Kulturs Svenska Ordbok.